

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΟΛΟΙ ΕΝΩΜΕΝΟΙ

Φίλε Νουμά,

Τὸ ζήτημά μας, τὸ ζήτημα τὸ γλωσσικὸ, τὸ ἐθνικὸ τὸ ζήτημα, κιντυνεύει.

Ἡ νέα Κυβέρνηση μᾶς ξανακαθίζει στὰ σκολειά μας τὴ γριὰ τὴν καθαρέβουσα, πρὸς ἢ πρόοδο κ' ἡ ἀλήθεια τὴν εἶχανε τσακίσει.

Τὸ ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας γεμίζει ἀπὸ ἀνθρώπους τῆς περασμένης γενιᾶς. Ξυπνοῦνε βρυκόλακες. Τὰ κόκκαλά τους ἀρχίζουν νὰ τρίζουν.

Ὁ ἀγώνας μας, τὸ λοιπὸ, ξαναρχίζει. Ἄς ἀνασκουμποδοῦμε. Γιὰ τὰ παλληκάρια εἶναι τὰ παλέματα. Στ' ἁλώνια λεβεντοπιάθονται οἱ κορμωστασιές καὶ δυναμώνουνε τὰ μπράτσα. Μὰ δὲ φτάνει μας, μόνο ἡ παλληκαριά. Χρειάζεται κ' ἡ ἔνωση. Ἡ ἔνωση. Προσέχτε. Ἀφτὴ τὴ στιγμή πρέπει ὅλοι νὰ εἴμαστε ἐνωμένοι, κάτου ἀπὸ τὴν ἴδια σημαία. Ψυχαριστὲς καὶ μαλλιαροί, μισοδημοτικιστὲς καὶ ἐκπαιδευτικοί, πρέπει νὰ γίνουμε ἓνα. Νὰ παλαίψῃ τὸ κορμὶ μας τὸ σιδερένιο ἐνάντια στοὺς βρυκολακισμένους. Νὰ χτυποῦνε ἀπάνου μας καὶ νὰ τρίζουνε μόνο τὰ κόκκαλά τους. Νὰ μᾶς βαράνε γροθιές καὶ νὰ λυώνουνε τὰ χέρια τους.

Τὸ ζήτημα τῶν κερδισμένων. Μία κλωτσιά—κουράγιο, θρὲ παιδιὰ, — ἀκόμα στὸ ψοφίμι, καὶ παῖε καλιά του. Τὸ καθαρὸ ποτάμι τῆς ἀλήθειας μας, θὰν τὸ σύρει στὰ βάθη τῆς θάλασσας.

ΝΙΚΟΣ ΣΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
δάσκαλος

ΣΗΜΕΡΑ

Καὶ νὰ, πάλι ξημέρωσε μιὰ μέρα σὰν τὶς ἄλλες
Ὅπ' ἔχει πόνους πιότερους καὶ λύπες πιὸ μεγάλες.

Σὶν σήμερα σὲ γνώρισα τρελλὴ ψυχὴ, θυμᾶσαι ; —
Πέρου κοντὰ μου ! Σήμερα τόσο μακριὰ μου νᾶσαι !

Ἀρσοῦλες ἀπ' τὰ δέντρα μας σταξοβολοῦν κ' ἀντάμα
Ἐμένα ἀπὸ τὰ μάτια μου σταξοβολεῖ τὸ κλάμα,

Σήμερα πόσο θέλησα νὰ σέχω ἐδῶ κοντὰ μου....
Ὅπου κ' ἂν εἶσαι γύρισε νὰ σβύσεις τὴν ἐρμιά μου...

Χίος.

ΦΟΥΛΜΕΝ

ΑΠΟ ΤΟ 1921 ΣΤΟ «ΝΟΥΜΑ» ★★★★★
ΤΑ «ΔΥΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ ΤΟΥ ΧΑΡΟΥ»

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΜΑΣ ΓΛΩΣΣΑ

ὀδηγημένη ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη, ἀπὸ τὴν τέχνη, ἀπὸ
τὴν ποίηση, ἀπὸ τὴ φλογερὴ καρδιά τοῦ

ΨΥΧΑΡΗ

ἀνεβαίνει σὲ ὕψη ἀφάνταστα, μὲ τὸ καινούριό του
μεγάλον μυθιστόρημα, τὰ

«ΔΥΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ ΤΟΥ ΧΑΡΟΥ»

Ὁ ΨΥΧΑΡΗΣ, μὲ ὅλο τὸν ὄγκο τοῦ ἔργου του, μὲ
ὅλα του τ' ἀνθισμένα γεράματα, μὲ ὅλη του τὴ σοφία,
μὲ ὅλη του τὴν πρωτότυπη φινέτσα καὶ χάρη, μᾶς χα-
ρίζει ἓνα καινούριον «Ἄσμα Ἀσμάτων», πού θὰ δο-
ξάσει τὴ νέα μας λογοτεχνία.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Γ. Χ. Χασ. Γράφε μας παρακαλοῦμε λίγο μεγαλύτε-
ρα γράμματα, ὁ «Γέο Βιτούλης», εἶναι τρία κομμάτια.
ἀσυνάρτητα μεταξὺ τους. Ὁ θάνατός του. Ἡ ἐπιστροφή
του στὸ Χριστιανισμὸ. Τὸ ἐπεισόδιο τοῦ σχολείου. Τίποτα
δὲν περνᾷ ἀπὸ μέσα πού νὰ δένει τόνα μὲ τᾶλλο. Ἐ-
πειτα ἓνα τόσο σπουδαῖο γεγονός, σὰν τὸ δεύτερο, δὲ δι-
κιοιογιέται καθόλου. Μᾶς λές πῶς ὅταν εἶδε καμμένα τὰ
τρία παιδιὰ του, πῆγε στὴν καμαρὴ του, κ' ἄρχισε νὰ κά-
νει μετάνοιες. Πῶς ; τί μεταβολή ; τί ἐπανάσταση γίνηκε
μέσα του ; Ἡ «Κόρη» εἶναι μιὰ ποιητικὴ πρόξα δίχως
νέο σὲ ἰδέα ἢ σὲ ἔκφραση. Ἡ «ἱστορία» κ' αὐτὴ δὲ μᾶς
ἀρᾷσει πολὺ εἶναι κάτι πράματα, πού δὲν τὰ βρίσκουμε
πολὺ πιτυχημένα· λ.χ. «... μιὰ νυχτερίδα πού ξεπρόβαλε
μεθύσιμένη (!) γεμάτη ψυχικὴ δύναμη(!) ἀπὸ κάποια πα-
λιὰ συντρίμια.» κ. τ. λ. Οἱ στίχοι εἶναι ἀρκετὰ καλο-
γεραμένοι, μὰ θὰ θέλαμε καθαρότερα καὶ ζωντανότερα νοή-
ματα :

Στὰ μυρωμένα σύννεφα καὶ στᾶνθινα ἀκρογᾶλια

Μὲ κελὴν θάναβῶ,

Λέγοντας τὸ τραγοῦδι τοῦ μετρηφάνια

Μαζὶ τῆς τραγοῦδῶ

Κι' ἀπὲ σὰν τὰ σουρωτάματα στῆς θάλασσας τὴ φλοῦδα

Μαζὶ μου κατεβεῖ.

ἀπ' τῶν κυμάτων τὸ γερό κάποιο γλυκὺ τραγοῦδι

Μὲ τὸ δικό της τὸ βαρὺ σιμχτὰ θάναταμθεῖ.

κ. Δ. Δαν. Θὰ γράφουμε. — κ. Ἀδ. Ἀστρ. Δὲ μᾶς ἀρέ-
σουν πολὺ. Στείλε μας τίποτ' ἄλλα. — κ. Π. Π. Δὲν ἀφίνεις
τὴν πολιτικὴ καλύτερα ; ἡ τοῦλάχιστο δὲν τὴν γράφεις
περὶ ; — κ. Β. Φ. Πολλὴ φιλοσοφία καὶ κοσμογραφία. Ἐ-
πειτα πολὺ γλῆγορα, σὲ πέντε ἔξη ἀράδες, νυχτάνει καὶ
πάλι ξημερώνει. — κ. W. Καὶ τοῦ λόγου σου μέσα σὲ 4
στροφές κάνεις νὰ νυχτάνει καὶ νὰ ξημερώνει. Γιατὶ δὲν
παίρνεις μιὰ στιγμή καὶ νὰ μᾶς δώσεις τὴν ψυχικὴ τῆς δι-
άθεσης ; Καὶ νὰποφύγεις τὶς χασμαδιές, σὰν καὶ τούτη :
τὸ οὐρανὸν τᾶστέρια. — κ. Β. Δ. Φαν. Δὲν πολυκαταλαβαί-
νουμε :

Στὴ μαλθακὴν ὅπου κοιμάται χώρα

Στῶ νῶν τίς ξεστασιές φιλιὰ νᾶλλάξουν (;)

κ. Ταν. Αἰγ. Ἡ ἰδέα κοινὴ, ἡ μεταχείριση ὄχι νέα. Ἡ
«Κατακόμβη», ὅπως λές πῶς γίνηκε ἡ καμαρὰ σου, σὰν
ἐφυγεν ἡ καλὴ σου, ὑπερρομαντικότη. — κ. Π. Βιολ. Κα-
λύτερα ὅμως οὐκ ἀκόμα γιὰ δημοσίευσιν. — κ. Γ. Α. Καρδ.
Κάτι : «πλήθους πουλιῶν κελάδισμα τρελότατον τὸ βράδν»,
«βοσκικῆς παράπονο φλογέρας», «ἀναβρυτήρια» ἀσχημί-
ζουνε τὴ φράση σου. Οἱ ἰδέες σου κοινές. Φοβοῦμαστε
πῶς οἱ ρίμες σὲ παρασέργουν. — κ. Χ. Μελ. Ἐυχαριστοῦμε
γιὰ τὸ γράμμα σου. Τὸ «Φραγκοσυκιὰ καὶ Κυπαρίσσι» δὲν
ἔχει τίποτα φρέσκο. Ὁ συμβολισμὸς τοῦ πολὺ, μὲ τὸ συμ-
πάθειο, ἀπλοϊκός. — κ. Φούλμεν. Στείλε μας κ' ἄλλα καὶ
τᾶλθιδινὸ σου τόνομα νὰ σοῦ γράψουμε. — κ. Ἀγρ. Τὰ
στείλαμε συστημένα στὴ διεύθυνση πού μᾶς ἔγραψες. Ζή-
τησέ τα.

ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΛΑ (Ἐκδοσὴ «Τύπου» 1919 Δρ. 3—
ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΟΜΟΣ Α' (Ζωντανοὶ καὶ πεθαμένοι

—Οἱ Ἀλυσίδες—Στὴν δέξωπορτα). Ἐκδο-

ση Ἑταιρίας «Τύπος» 1920. » 6—

ΠΛΑ. ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ (Ρομάντζο) 1920 » 3—

Βρίσκονται στὸ «ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ»

— Ὅδὸς Σοφοκλέους 3. —

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

διὰ τοὺς κ. κ. Ὀδοντοῦτρούς

Ὁ Οἶκος «LABARBERA» I. ΚΑΝΑΡΗ & Σία
ὁδὸς Σταδίου 3 γνωστοποιεῖ ὅτι ὁ ἐν Λονδίῳ οἶκος

CLADIUS ASH & CIE

ἀνέθεσεν αὐτῷ διὰ Συμβολαίου τὴν ἀποκλειστικὴν
πώλησιν καὶ ἀντιπροσωπείαν τῶν εἰδῶν του διὰ τὴν
Παλαιὰν, Νέαν Ἑλλάδα καὶ Σμύρνην.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

Ίδρυτής και Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Έκδότης και Διαχειριστής: ΚΡ. ΓΑΝΙΑΡΗΣ & ΣΙΑ

Ταχυτικοί συντάχτες: ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑ-
ΡΟΡΙΤΗΣ, Γ. ΦΤΕΡΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩ-
ΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει
να διευθύνονται:

Κ. ΓΑΝΙΑΡΗΝ & ΣΙΑν Σοφοκλέους 3, ΡΕΘΗΜΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Για την Ελλάδα	δρ. 20	το χρόνο.
	» 10	το εξάμηνο.
	» 5	το τρίμηνο.
Για την Αγγλία και Αίγυπτο	£ 1	το χρόνο
	£ 0,10	το εξάμηνο
Για την Αμερική	\$ 5	το χρόνο
	\$ 3	το εξάμηνο
Και για τα άλλα μέρη ανάλογα		

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Τ ΑΔΕ λέγει ο συνεργάτης μας «ΑΙΣΩΠΟΣ»:

Οί δοῦλοι, ἀνεβαίνανε, ἀλαλάζοντας, τὸν ἀνήφορο τοῦ Γολγοθᾶ τους, ποῦ γιὰ Παράδεισο τὸν παίρνανε. Κ' ἑκεῖνος μόνος, ὀλομόναχος, μὲ τὸ γιακὰ τοῦ πα-
νωφοριοῦ του ἀνεβασμένονε τόσο, ποῦ νὰ κρύβει τὸ πηγούνι του, μὲ τὸ καπέλλο του κατεβασμένο τόσο, ποῦ νὰ κρύβει τὰ μάτια του, μόνος, ὀλομόναχος, μ' ἔ-
να τσιγάρο μισαναμμένο στὰ χεῖλη, κατέβαινε μὲ ἥσυχο βῆμα, σιωπηλός, περιγελαστικός...

Καὶ κείνοι ποῦ τονὲ βλέπανε, οἱ δοῦλοι, ἀνεβαίνον-
τας μ' ἀλαλαγμούς, νὰ κατεβαίνει, μόνος αὐτός, ἐνόν-
τια σὲ τόσο ἀσκέρι, περιγελαστικός καὶ περιφρονητι-
κός, στὴν ἀρχὴ ξαφνιαζόντουσαν, μὰ τὸ ξαφνιασμὰ
τους σιγὰ σιγὰ ἄλλαζε μορφή, γινότανε φοβέρα, γι-
νότανε κατάρρα, γινότανε λύκων ἀγρίεμα. Μὰ δὲ στά-
θηκε ὡς αὐτὸ τὸ σημεῖο. Ἐγινε καὶ βροσιά: «Παλιό-
σκυλο, λεπτριασμένε!... Φύγε ἀπὸ τὴ γιορτὴ μας καὶ
μᾶς τὴ χαλᾶς, μᾶς τὴ λερώνεις.... Οὔστ... οὔστ! ἀπὸ δῶ, παλιόσκυλο!...»

Κι ὁ Ἔνας, δὲν ταραχτήκε, δὲ θύμωσε. Λυπηθή-
κε μοναχά, ποῦ οἱ ἄμναλοι οἱ χαροκόποι, μιὰ μέρ-,
ἀργὰ ἢ γλήγορα, θὰν τὸ βλέπανε πὼς γλεντοκοποῦ-
σανε γύρω ἀπὸ τὴν πεθαμένη τους λευτεριά.

ΥΙΟΘΕΤΩΝΤΑΣ ὁ «Νουμάς» τᾶρθρα τοῦ ταχτι-
κοῦ συντάκτη του Κώστα Παρορίτη, δὲν κλεί-
νει μ' αὐτὸ τίς στίλβες του σὲ κείνους ποῦ χουν ἀν-
θετὴ γνώμη. Τὸ ἐναντίο, τίς ἀφίνει ὀρθάνοιχτες καὶ
καλεῖ ὅσους ἔχουν κἀν νὰ ποῦνε σὲ μεγάλο, τὸ οὐ-

σιαστικὰ ἐθνικὸ αὐτὸ ζήτημα, νὰν τὸ ποῦνε λεύτερα,
ὅσο ἀντίθετο κι ἂν εἶναι μὲ τὴν ἀποψη ποὺ ὑποστη-
ρίζει ὁ Παρορίτης. Κουτσὴ, στραβή, ἡ Μεταρρύθμι-
ση, εἴταν ὁπωσδήποτε μεταρρύθμιση καὶ σήμερα ποῦ
τὰ ναρκωμένα βατράχια τῆς καθαρεύουσας ξαναρχι-
νήσανε νὰ σαλεύουνε στὰ βελτονέρια τους καὶ νὰ κο-
αίζουν, καὶ βαλδήκανε, ἡ τὸνειρεύονται μοναχὰ γιὰ
τὴν ὥρα, νὰ γκρεμίσουν ὅ,τι νεωτεριστικὸ μπῆκε στὴν
Ἐκπαίδευσή μας, μιὰ συζήτηση πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζή-
τημα δὲν εἶναι περιττή. Τὸ ἐναντίο, ἐπιβάλλεται.

Ο ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΤΡΑΧΟΙ

Σ' ἐνὸς Τυράννου παντρεῖα
Χαρὰ τὴν εἶχεν ὁ λαός,
Κι ἀπὸ τὸ πίνει - πίνει
Κυλιόταν σὰ βαρέλα...
Μόνον ὁ Γέρο - Αἰσωπος
Σκεφτότανε πὼς εἶναι
Ἠλίθιοι, νὰ δείχνουν τόση τρέλα:

Ἄλλοτ' ὁ Ἥλιος θέλησε
Νὰ παντρεφτεῖ — τοὺς εἶπε. —
Σὰν τῶμαθαν, στὰ ἔλη, οἱ βατράχοι,
Σταμάτησαν τὸ γλέντι,
Κι ὅλοι μαζί τοῦ φώναξαν:
τΧρυσασετέ, Ἀφέντη,
Ἐμεῖς, τί θάπογίνουμε
Πατέρας ἅμα γένεις;
Μονάχος εἶσαι καὶ μᾶς ψένεις.
Παιδιὰ ἂν κάνεις,
Τὴ λίμνη θὰ ξεράνεις
Μ' ὅλα τὰ ζωντανά...
Ἐχετε γειὰ βρουσοῦλες,
Ἐχετε γειὰ βουνά,
Τὸν τόπο ξεραῖλα περιμένει....

Νὰ σᾶς πῶ: Γιὰ ἕνα ζῶο τόσο δά,
Τέτοια σκέψη νᾶχει,
Θὰ πεῖ πὼς ἔχουνε μυαλά
Ἀκόμα κ' οἱ βατράχοι....

(Μετάφρ. Ε. Α.)

LA FONTAINE

ΜΑΤΑΙΟΤΗΣ

Ἄλλ' στὴς Τέχνης τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ τρισδοξασιμένα,
βουβά εἶναι τώρα ἐρείπια ἐδῶ κ' ἐκεῖ πεσμένα.
Κι ἀνάμεσα, καθὼς περνᾷ, τὸ ὠραῖο πρόσωπό της,
σκεπάζει ἡ Τέχνη, λέγοντας: Τὰ πάντα ματαιότης...

ΑΔΡΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΝΗΣ

Ἄλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον ὁποῦ, ὑποχρεωμένος
νὰ ζήσει στὸν Τόποτου, γένει καλῆτερος ἀπὸ
τοὺς συντοπίτες του. Ἡ ἀδιακρισία του εἰς τὸ
νὰ γίνῃ καλῆτερος, καταντᾷ προσβλητικὴ, καὶ
ἐρεθίζει τοὺς ἄλλους ἐναντίον του.

(Ἀπὸ τοὺς «ΣΤΟΛΑΙΟΜΕΝΟΙ» ποὺ
κινλοσοφουμένη εἶναι)

Α. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ